

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Ensino do corpo humano e de hábitos saudables	Código	652G01032	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Fuentes Silveira, María Jesús	Correo electrónico	m.j.fuentes@udc.es	
Profesorado	Fuentes Silveira, María Jesús	Correo electrónico	m.j.fuentes@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Con esta materia preténdese abordar a estreita relación entre a saúde e o coñecemento científico. Trátase de coñecer os contidos básicos de carácter científico sobre o corpo humano e a saúde, identificando os factores que inflúen na súa mellora ou deterioro. Ademais, os coñecementos científicos achegaran argumentos para coñecer a responsabilidade individual e colectiva na adopción de hábitos de vida saudábeis, e para mellorar a toma de decisións sobre temas relativos ao noso corpo e ao medio no que nos desenvolvemos. Tamén abordaremos o papel que debe xogar a escola no desenvolvemento deses hábitos saudábeis e na xeración de actitudes positivas cara a súa inclusión na Educación Infantil, valorando a importancia deste tema na formación integral dos escolares. Finalmente pularase pola reflexión e o debate sobre as ideas, crenzas, hábitos e conductas relativas á saúde, tanto a nivel persoal como comunitario, para así consolidar e comprender a base científica das máis saudábeis e rexeitar as que inflúen negativamente na saúde. Desenvolveremos actividades basadas no traballo autónomo e en equipo, co obxectivo de potenciar os procesos de metacognición, a aprendizaxe entre iguais e o traballo cooperativo.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen As metodoloxías que se manteñen son as lecturas de capítulos de libros e artigos e os traballos tutelados. *Metodoloxías docentes que se modifican Os contidos da materia son expostos a través de diapositivas con audio explicativos na plataforma Moodle (no caso de ocupar moito cárgase no Stream). Ditos audios son acompañados da súa transcripción. Ademais por videoconferencia a profesora está dispoñible semanalmente no horario establecido da materia para as explicacións puntuais, aclaracións, ampliacións e dúbidas de ditos contidos e dos traballos tutelados. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Moodle foro para avisos ao grupo completo).Semanalmente. Videoconferencia Teams: explicación e ampliacións dos contidos así como as dúbidas dos traballos tutelados. Semanalmente Correo electrónico: aclaracións, dúbidas, petición de citas de uso diario. Foro en moodle cada tema para aclaracións, dúbidas sobre os contidos. Diariamente 4. Modificacións na avaliación -Traballos tutelados en grupo/parellas ou individual: corresponde ao 60% e valorarase a capacidade analítica e interpretativa do alumnado en relación á bibliografía proposta e aplicación ás situacións de aprendizaxe. Competencia para deseñar materiais didácticos. -Exame individual corresponde co 40% que consiste nun caso práctico no que se valora a capacidade argumentativa e a competencia para deseñar material didáctico. Na segunda oportunidade (xullo) a avaliación será a mesma -entrega de traballos tutelados (60%) e exame individual (40%). *Observacións de avaliación: Non se terán en conta a asistencia ata o momento no que se suspendeu a actividade presencial soamente o indicado anteriormente (traballos tutelados 60% e proba 40%). Na segunda oportunidade (xullo) a avaliación será a mesma -entrega de traballos tutelados (60%) e exame individual (40%). 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Sin cambios

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer e valorar a evolución científica e tecnolóxica no coñecemento do funcionamento do corpo humano e o estudo da saúde	A15 A33 A36 A38	B1 B2 B5 B12 B16 B18	C1 C3 C4
Ser capaz de coñecer as bases científicas que explican os comportamentos saudábeis, potenciando nos estudantes unha actitude crítica e responsábel fronte a hábitos non saudábeis.	A15 A18 A32 A40	B2 B3 B5 B6 B13 B18	C1 C4
Coñecer e valorar os factores persoais e socio-ambientais que inflúen na saúde do ser humano, comprendendo a relación entre a nosa especie e o medio no que habita, e a importancia das decisións tomadas sobre nós mesmos e o noso ambiente.	A15 A18 A32 A39 A40	B2 B5 B12 B18	C3 C4 C8
Elaborar propostas didácticas que promovan o coñecemento sobre a saúde e o desenvolvemento de hábitos saudábeis, empregando unha metodoloxía científica.	A15 A18 A36 A39 A41	B2 B10 B11 B12 B17 B25	C1 C3 C4 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
-O corpo humano: unha perspectiva sistémica	- Niveis de organización. - Estrutura e funcionamento de forma integrada do corpo humano.
- O ser humano e a saúde. factores persoais, ambientais e sociais que inflúen na saúde	- Concepto de saúde. - Determinantes da saúde: Bioloxía humana, Medio socioambiental, Estilos de vida e Sistema sanitario
- Educación para a saúde	- Estilos de vida saudábeis e non saudábeis. Hixiene e saúde. Alimentación e saúde. Medio ambiente e saúde. O consumo sostible e a saúde.
- Deseño de estratexias e actividades para promover a saúde na aula	- A Educación para a Saúde no currículo - Modelos, estratexias, tipos de actividades, recursos e avaliación na Educación para a Saúde - Exemplos de análises científicos e didácticos de núcleos temáticos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Presentación oral	A33 A36 B17 C1	3	10	13
Lecturas	A18	2	4	6
Aprendizaxe colaborativa	B1 B3 B5 B6 B18 C4	3	6	9
Traballos tutelados	A18 A32 A39 A40 A41 B2 B5 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B25 C3 C4 C6	5	30	35

Proba mixta	A15	2	30	32
Sesión maxistral	A15 A32 A33 A36 A38 C8	16	0	16
Atención personalizada		1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Exposición oral da proposta didáctica e/ou dos traballos tutelados realizados individualmente o/en grupo.
Lecturas	Lecturas obrigadas e/ou voluntarias de libros e artigos
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe orientados de forma presencial con soporte de tecnoloxías da información e da comunicación, baseados na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe colaborar na do resto de membros do grupo.
Traballos tutelados	Metodoloxía que pretende promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes a nivel individual, e tamén de forma grupal baixo a tutela do profesor, en escenarios variados.
Proba mixta	Proba escrita que integra preguntas sobre os contidos da materia
Sesión maxistral	Exposición oral con apoio de material audiovisual e enunciando cuestións que promovan a participación do alumnado e faciliten a aprendizaxe

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados	Asistencia a titorías para explicar o traballo a realizar, orientar sobre a documentación e bibliografía e coñecer as pautas para a súa exposición oral. Asistencia a titorías para guiar os traballos tutelados e realizar as correccións pertinentes.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	B1 B3 B5 B6 B18 C4	Valorarase a participación nas tarefas realizadas na aula e a elaboración de material que trate a análise e interpretación das situacións obxecto de estudo. Ademais tamén se valorará a asistencia, o interese, o razoamento, a actitude positiva... A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre chegar ao 50% da calificación indicada.	10
Presentación oral	A33 A36 B17 C1	Valorarase a exposición oral realizada con axuda das TIC da proposta didáctica e/ou traballos tutelados elaborados. Ademais, tamén se valorará a claridade na exposición, linguaxe correcta, dominio da materia? A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre acadar o 50% da calificación indicada.	10
Proba mixta	A15	Valoraranse os resultados obtidos nunha proba escrita sobre o marco teórico da asignatura. A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre acadar o 40% da calificación indicada. A profesora, en función da ratio, perfil do alumnado e outras circunstancias que considere, poderá decidir a posibilidade de non realizar a proba escrita	40
Traballos tutelados	A18 A32 A39 A40 A41 B2 B5 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B25 C3 C4 C6	Valorarase a adquisición de habilidades e destrezas asociadas a este tipo de metodoloxía que pretende promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes a nivel individual. A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre acadar o 50% da calificación indicada.	40
Outros			

Observacións avaliación

NORMAS XERAIS DA AVALIACIÓN

PRESENCIAL

A profesora, en función da ratio, perfil do alumnado e outras circunstancias que considere, poderá decidir a posibilidade de non realizar a proba escrita. Nese caso a ponderación será a seguinte:

-Asistencia ao 100% das sesións expositivas (de forma telemática se a ratio non permite que sexa presencial) e interactivas que corresponde ao 20% da nota. A asistencia a estas actividades é obrigatoria. Valorase a asistencia a través das tarefas realizadas na aula, o interese e a actitude positiva cara a materia. O alumnado que non asista ao 100% das sesións (interactivas e expositivas) será considerado alumnado non presencial.

-Realización de traballos tutelados ben de forma individual ou ben en parellas/grupo, corresponde ao 60% da nota.

-Presentación da actividade práctica e/ou interactiva e/ou proposta didáctica (20% da nota).

No caso de que a profesora decida realizar unha proba escrita, a ponderación será a seguinte:

-Sesións expositivas, interactivas e actividades prácticas de

campo/laboratorio: a asistencia ao 100% a estas actividades é obrigatoria. Corresponde ao 10% da nota final. Se non cumpre a asistencia do 100% será considerado alumnado non presencial.

-Traballos tutelados. Serán avaliados os traballos presentados nas

datas fixadas ao longo do curso. A nota neste apartado será a media ponderada,

no seu caso, das cualificacións obtidas en cada un deles. Corresponde ao 50% da nota final. A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre acadar o 50% da calificación indicada.

-Proba escrita individual dos resultados da

aprendizaxe. Corresponde ao 40% da nota final. A súa realización é obrigatoria e para superala cómpre acadar o 50% da calificación indicada.

Alumnado NON PRESENCIAL

O alumnado que non cumpla os requisitos de asistencia anteriormente citados ben por diversas circunstancias non poida asistir regularmente as sesións da materia ou sexa "alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa económica de exención de asistencia" a avaliación será o resultado das cualificacións

obtidas nos seguintes apartados:

-Os traballos tutelados, baixo a supervisión da profesora nas titorías que se consideren oportunas (60% da nota)

-A proba mixta (exame) sobre o marco teórico da asignatura (40% da nota).

A realización deste dous aspectos (traballos e exame) é obrigatoria e para superalos cómpre acadar o 50% da calificación indicada en cada un.

A avaliación para a segunda oportunidade (xullo) será exactamente a mesma na que aparece nas indicacións do alumnado non presencial (traballos tutelados 60% e proba escrita 40%)

Fontes de información

Bibliografía básica	- () . Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición (AESAN) (2010). La alimentación de tus niños y niñas. Nutrición saludable de la infancia a la adolescencia. Madrid, Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. Banet, E. (2008). Obstáculos y alternativas para que los estudiantes de secundaria comprendan los procesos de nutrición humana. Alambique, nº 58, pp. 34-55. Banet, E. (2001). Los procesos de nutrición humana. Madrid, Síntesis. Barberá, O.; Sendra, C. (2011). "La Biología y el mundo del siglo XXI" en Cañal, P. (coord.). Biología y Geología. Complementos de formación disciplinar. Barcelona, Graó. Cañal, P. (2008). El cuerpo humano: una perspectiva sistémica. Alambique, nº 58, pp. 8-22. Colección material didáctico: La alimentación. (1992). Xunta de Galicia. Ministerio de Sanidad y Consumo. Instituto Nacional del Consumo. Colección material didáctico: El ocio. (1992). Xunta de Galicia. Ministerio de Sanidad y Consumo. Instituto Nacional del Consumo. Consellería de Sanidade. Dirección Xeral de Consumo. (1989). Cuadernos de consumo. Nutrición e Consumo. (1989). Xunta de Galicia. Cubero, J.; Cañada, F.; Costillo, E.; Calderón, M.A.; Ruiz, C. (2012). Análisis de concepciones alternativas, en libros de texto para los conceptos de Aparato y Sistema en Anatomía y Fisiología. I Simposio Internacional de Enseñanza de las Ciencias (I SIEC2012), Vigo, 11-16 de xuño de 2012. http://www.simposio.ziblec.com/Curtis, H. y Barnes, N.S. (1993). Invitación a la Biología. Médica Panamérica. Madrid Currículo de educación infantil en la Comunidad Autónoma de Galicia. D.O.G., 23 de junio de 2009 Digón Regueiro, P (2006) El caduco mundo de Disney: propuesta de análisis crítico en la escuela Comunicar. Revista científica iberoamericana de comunicación y educación, 26 , 163-169. Foucault, M. 1999 El nacimiento de la clínica. Siglo XXI. Madrid. García-Camba, E. (2001). Avances en trastornos de la conducta alimentaria. Anorexia nerviosa, bulimia nerviosa, obesidad. Masson. Barcelona. Grande Covián, F. (1988). Nutrición y Salud. Temas de hoy. Madrid. Giroux, H.A (2001) la cultura infantil y las películas de dibujos animados de Disney (cap.3) en El ratoncito feroz . Disney o el fin de la inocencia. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Ituarte, Mª Angeles. (2006). Hablemos de sexualidad con los niños. Eduforma. Sevilla. Martínez Segura, M. J. (1997). Módulo ALSACON (Alimentación, Salud y Consumo): fundamentación, planificación, aplicación y evaluación con alumnos de Educación Secundaria Obligatoria. Murcia, Universidad de Murcia. Mellado, V. (2011) "Formación del profesorado de ciencias y buenas prácticas: el lugar de la innovación y la investigación didáctica" en Cañal, P. (coord.). Biología y Geología. Complementos de formación disciplinar. Barcelona, Graó.
Bibliografía complementaria	Recursos web: www.adeps.org/ (Asociación de Educación para la salud) www.aeped.es/ (Asociación española de pediatría) www.who.int/es/ (Organización mundial de la salud) educacionparalasalud.com/

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase os envíos dos traballos telemáticamente e se é posible, non utilizar plásticos, escoller a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías